§ 125

Tillfällig taxeförändring i kollektivtrafiken

RS 2026-0610

Sammanfattning

Regeringen presenterade den 26 maj 2026 ett stöd i form av statsbidrag till kollektivtrafik som organiseras av regionala kollektivtrafikmyndigheter. Stödet ska kunna lämnas efter ansökan från regionala kollektivtrafikmyndigheter som har sänkt ordinarie pris på månadsbiljetter eller motsvarande för obegränsat resande med 50 procent tidigast från och med 1 juli till och med 31 december 2026. Stödet omfattar endast allmän kollektivtrafik, dvs inte färdtjänst.

Beslutsunderlag

1. Regionrådsberedningens skrivelse
2. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
3. Protokollsutdrag från trafiknämnden 4 juni 2026
4. Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande 3 juni 2026
5. Klimat- och näringslivsdepartementet - Information om förslag till nytt stöd till sänkta priser i Kollektivtrafiken

Yrkanden

Ordförande Aida Hadzialic (S) yrkar bifall till regionrådsberedningens förslag i skrivelse den 5 juni 2026 (bilaga).

2:e vice ordförande Axel Conradi m.fl. (M), tjänstgörande ersättaren Jonatan Hedin (KD) och ledamoten Amelie Tarschys Ingre (L) yrkar bifall till eget förslag till tilläggsbeslut (bilaga).

Beslutsgång

Ordförande Aida Hadzialic (S) frågar först på regionrådsberedningens förslag till beslut och finner att regionstyrelsen bifaller detta.

Ordförande frågar därefter på Moderaternas, Kristdemokraternas och Liberalerns förslag till tilläggsbeslut och finner att regionstyrelsen avslår detta.

Beslut

Regionstyrelsen föreslår dels att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Under förutsättning att staten beslutar om ändringsbudget respektive förordning avseende statligt stöd för sänkta priser i kollektivtrafiken ska taxan för biljetter i SL- och WÅAB-trafiken tillfälligt justeras under perioden från och med 1 juli till och med 31 december 2026 så att det sänkta priset på 30-dagarsbiljetter och månadsprenumeration för obegränsat resande blir 50 procent av ordinarie pris.

2. Under förutsättning att staten beslutar om ändringsbudget respektive förordning avseende statligt stöd för sänkta priser i kollektivtrafiken och att motsvarande beslut fattas av regionfullmäktige i Region Uppsala, ska taxan för biljetter för Upplands lokaltrafik och SL tillfälligt justeras under perioden från och med tidigast 1 juli till och med 31 december 2026 så att det sänkta priset för 30-dagars Upplands lokaltrafik/SL periodbiljett eller motsvarande blir 50 procent av

ordinarie pris.

3. Under förutsättning att staten beslutar om ändringsbudget respektive förordning avseende statligt stöd för sänkta priser i kollektivtrafiken och att motsvarande beslut fattas av samtliga ägarregioner inom Mälardalstrafik Aktiebolag ska taxan för movingobiljetter på samtliga sträckor tillfälligt prissänkas tidigast från och med 1 juli till och med 31 december 2026 så att det sänkta priset för 30-dagars movingobiljetter eller motsvarande blir 50 procent av ordinarie pris. Region Stockholm ska ersätta Mälardalstrafik AB för ekonomiska effekter till följd av prisjusteringen i enlighet med samverkansavtalets intäkts- och kostnadsfördelningsmodell.

4. Trafiknämnden uppdras att, inom ramen för regionfullmäktiges beslut om tillfälliga taxejusteringar och den statliga förordningen, fatta de beslut och vidta de åtgärder som krävs för att genomföra de tillfälliga taxejusteringarna enligt beslutspunkterna 1–3. Uppdraget omfattar även nödvändiga anpassningar av taxor, biljettprodukter, biljettvillkor, reseregler och kompensatoriska åtgärder för innehavare av periodbiljetter, om sådana åtgärder bedöms nödvändiga med anledning av den tillfälliga prisnedsättningen eller den slutliga utformningen av statens stöd.

5. Under förutsättning att regionfullmäktige beslutar enligt punkterna 1–4 ska subventionsgraden för den av Region Stockholm finansierade rabatten på SL:s 30-dagarsbiljett och månadsprenumeration för obegränsat resande för anställda inom Region Stockholm tillfälligt höjas från 25 procent till 50 procent under perioden från och med 1 juli till och med–31 december 2026.

6. Paragrafen justeras omedelbart.

Regionstyrelsen beslutar dels för egen del följande.

7. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation
2:e vice ordförande Axel Conradi m.fl. (M), tjänstgörande ersättaren Jonatan Hedin (KD) och ledamoten Amelie Tarschys Ingre (L) anmäler reservation från Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna till förmån för eget förslag till tilläggsbeslut.

Särskilda uttalanden
Ledamoten Amelie Tarschys Ingre (L) anmäler ett särskilt uttalande från Liberalerna.

Paragrafen är justerad

Skickas till
Trafiknämnden

Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2026-06-05

RS 2026-0610

Regionstyrelsen

Tillfällig taxeförändring i kollektivtrafiken

Föredragande regionråd: Jakop Dalunde

Ärendebeskrivning

Regeringen presenterade den 26 maj 2026 ett stöd i form av statsbidrag till kollektivtrafik som organiseras av regionala kollektivtrafikmyndigheter. Stödet ska kunna lämnas efter ansökan från regionala kollektivtrafikmyndigheter som har sänkt ordinarie pris på månadsbiljetter eller motsvarande för obegränsat resande med 50 procent tidigast från och med 1 juli till och med 31 december 2026. Stödet omfattar endast allmän kollektivtrafik, dvs inte färdtjänst.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår dels att regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Under förutsättning att staten beslutar om ändringsbudget respektive förordning avseende statligt stöd för sänkta priser i kollektivtrafiken ska taxan för biljetter i SL- och WÅAB-trafiken tillfälligt justeras under perioden från och med 1 juli till och med 31 december 2026 så att det sänkta priset på 30-dagarsbiljetter och månadsprenumeration för obegränsat resande blir 50 procent av ordinarie pris.

2. Under förutsättning att staten beslutar om ändringsbudget respektive förordning avseende statligt stöd för sänkta priser i kollektivtrafiken och att motsvarande beslut fattas av regionfullmäktige i Region Uppsala, ska taxan för biljetter för Upplands lokaltrafik och SL tillfälligt justeras under perioden från och med tidigast 1 juli till och med 31 december 2026 så att det sänkta priset för 30-dagars Upplands lokaltrafik/SL periodbiljett eller motsvarande blir 50 procent av ordinarie pris.

3. Under förutsättning att staten beslutar om ändringsbudget respektive förordning avseende statligt stöd för sänkta priser i kollektivtrafiken och att motsvarande beslut fattas av samtliga ägarregioner inom Mälardalstrafik Aktiebolag ska taxan för movingobiljetter på samtliga sträckor tillfälligt prissänkas tidigast från och med 1 juli till och med 31 december 2026 så att det sänkta

priset för 30-dagars movingobiljetter eller motsvarande blir 50 procent av ordinarie pris. Region Stockholm ska ersätta Mälardalstrafik AB för ekonomiska effekter till följd av prisjusteringen i enlighet med samverkansavtalets intäkts- och kostnadsfördelningsmodell.

4. Trafiknämnden uppdras att, inom ramen för regionfullmäktiges beslut om tillfälliga taxejusteringar och den statliga förordningen, fatta de beslut och vidta de åtgärder som krävs för att genomföra de tillfälliga taxejusteringarna enligt beslutspunkterna 1–3. Uppdraget omfattar även nödvändiga anpassningar av taxor, biljettprodukter, biljettvillkor, reseregler och kompensatoriska åtgärder för innehavare av periodbiljetter, om sådana åtgärder bedöms nödvändiga med anledning av den tillfälliga prisnedsättningen eller den slutliga utformningen av statens stöd.

5. Under förutsättning att regionfullmäktige beslutar enligt punkterna 1–4 ska subventionsgraden för den av Region Stockholm finansierade rabatten på SL:s 30-dagarsbiljett och månadsprenumeration för obegränsat resande för anställda inom Region Stockholm tillfälligt höjas från 25 procent till 50 procent under perioden från och med 1 juli till och med–31 december 2026.

6. Paragrafen justeras omedelbart.

Regionrådsberedningen föreslår dels att regionstyrelsen för egen del beslutar följande.

7. Paragrafen justeras omedelbart.

Regionrådsberedningens motivering
Region Stockholm har länge efterfrågat ett mer omfattande statligt stöd till kollektivtrafiken och varit kritiska till att tidigare statliga stöd i stor utsträckning har avslutats. Det är positivt att regeringen nu försöker göra något för att stötta kollektivtrafiken i hela Sverige, även om det sker i sista minuten och utan föregående dialog med de aktörer som ska genomföra det. Stödet är omfattande men också mycket tydligt villkorat i sin utformning. Det är enbart 30-dagarsbiljetter vars pris kan halveras och enbart under perioden 1 juli - 31 december 2026. Det tyder på att regeringen har exkluderat resenärer som är beroende av särskild kollektivtrafik.

Detta skapar både utmaningar och osäkerheter för Region Stockholm. En så drastisk prissänkning som väntar har aldrig tidigare genomförts. Förändringar i resenärers beteenden är svåra att förutse; de ekonomiska konsekvenserna likaså. Således hade ett generellt stöd till kollektivtrafiken, att använda fritt efter behov varit att föredra, tillsammans med långsiktiga reformera som skapar stabila och förutsägbara villkor för kollektivtrafikens finansiering och utveckling.

En av de främsta utmaningarna med stödets utformning är att inga medel får användas till att utöka trafik. Det är vår förhoppning att många invånare i länet som inte brukar köpa periodbiljett ska ta chansen att upptäcka mer av Europas bästa kollektivtrafik. Om betydligt fler gör det kommer det att öka trängseln i kollektivtrafiken, vilket i sin tur riskerar att bidra till en sämre resenärsupplevelse för ett stort antal resenärer. Det är viktigt att en hög kvalitet upprätthålls även under denna kommande period av betydligt lägre taxa.

Det finns begränsningar i tillgången till den personal och de fordon som krävs för att kunna utöka trafiken med kort varsel. Vi vill försäkra oss om att Trafikförvaltningen har rätt verktyg tillhanda för att kunna upprätthålla kollektivtrafikens goda funktion och motverka trängsel vid ett kraftigt ökat resande. Därför behöver Trafikförvaltningen ges möjlighet att utöka trafiken där det är motiverat, förutsatt att det är möjligt att göra med kort varsel. Utökningar av trafiken ska analyseras utifrån identifierade behov mellan Trafikförvaltningen och Trafikoperatörerna. De ska vara trafikslagsövergripande med en god geografisk spridning. Genomförande och beslut fattas i nära dialog med politiken. Utökningen finansieras inom ramen för trafiknämndens budget.

I augusti 2026 lanserar SL en ny terminsbiljett för studenter. Till detta ändamål har 50 miljoner kronor budgeterats för 2026. Med anledning av den beslutade halveringen av taxan på periodbiljetter finns det inget ekonomiskt incitament att köpa terminsbiljetten. Mycket få resenärer väntas därför köpa terminsbiljetten och det förväntade intäktsbortfallet uteblir därmed. Dessa frigjorda medel kan göra stor nytta och bidra till ökad trafikleverans inom underhållet för fordon på spårvägarna. Därför omdisponeras dessa medel till underhåll av de så kallade CAF-vagnarna som trafikerar Spårväg City, Lidingöbanan och Tvärbanan.

Region Stockholm erbjuder sedan den 1 januari 2026 sina anställda en subvention motsvarande 25 procent av kostnaden för SL 30-dagarsbiljett. Den planerade halveringen av priset på 30-dagarsbiljetten innebär att

kostnaden för denna förmån minskar. Samtidigt bedöms den tillfälliga prissänkningen leda till att fler väljer att köpa en 30-dagarsbiljett, vilket kan öka nyttjandegraden av förmånen.

Syftet med subventionen är att minska medarbetarnas kostnad för kollektivtrafikresor. När priset på 30-dagarsbiljetten tillfälligt halveras minskar även värdet av den nuvarande subventionen om 25 procent. För att bibehålla förmånens värde under perioden från och med 1 juli till och med 31 december 2026 föreslås därför att subventionsgraden tillfälligt höjs till 50 procent för SL 30-dagarsbiljett.

Bedömningen är att den tillfälliga höjningen av subventionsgraden ryms inom budget. Detta eftersom den höjda subventionsgraden beräknas på ett tillfälligt sänkt biljettpris och i praktiken blir oförändrad i kronor även om den procentuella subventionen ökar. Regionrådsberedningen bedömer att den tillfälliga prissänkningen, i kombination med den justerade subventionen, kan bidra till att fler medarbetare väljer kollektivtrafik för sina arbetsresor. Åtgärden bedöms därmed stödja Region Stockholms arbete för hållbara resor och samtidigt bidra till att stärka Region Stockholms attraktivitet som arbetsgivare.

Sammanfattningsvis har Region Stockholm försatts i en situation där vi på kort tid behöver fatta beslut om ett statligt stöd med stora konsekvenser på vår verksamhet utan att ha tagit del av vare sig remiss eller förordning. I detta beslut har vi omhändertagit flera konsekvenser, men ytterligare delar behöver fortsatt analyseras inför samt under implementering av prissänkningen. Regionrådsberedningen är medvetna om riskerna samtidigt som det finns förhoppning om att detta bidrar till att kollektivtrafikens marknadsandelar av de motoriserade resorna ökar i enlighet med Region Stockholms uppsatta mål.

Beslutsunderlag

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
2. Protokollsutdrag från trafiknämnden 4 juni 2026
3. Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande 3 juni 2026
4. Klimat- och näringslivsdepartementet - Information om förslag till nytt stöd till sänkta priser i Kollektivtrafiken

Aida Hadžialić Jakop Dalunde

Moderaterna
Kristdemokraterna
Liberalerna

FÖRSLAG TILL TILLÄGGSBESLUT
2026-09-09

RS 2026-0610

Regionstyrelsen
Ärende 2

Tillfällig taxeförändring i kollektivtrafiken

Region Stockholms kollektivtrafik har bara för ett antal år sedan burit betydligt fler resenärer än i dag. År 2025 låg resandet på omkring 83 procent av 2019 års nivå. Att färre reser beror inte på att efterfrågan löst upp sig av sig själv, utan till stor del på att vänsterstyret aktivt skurit ned utbudet.

Regeringens tillfälliga stöd till de regionala kollektivtrafikmyndigheterna är välkommet och stärker stockholmarnas hushållsekonomi i ett ansträngt läge. Samtidigt ska det ses som en möjlighet att återstarta kollektivtrafiken i Region Stockholm.

Priset är inte kollektivtrafikens främsta problem. WSP konstaterar, som så många andra före dem, att tillfälligt sänkta priser kan öka resandet ”men behöver ses som en del av ett större transportpolitiskt sammanhang snarare än en enskild lösning”. Därför är det oerhört viktigt att Region Stockholm nu tar till vara på sin chans, det räcker inte att ”optimera utbudet”.

Eftersom det statliga stödet täcker intäktsbortfallet av prissänkningen finns nu ett unikt tillfälle att kombinera kampanjen och det lägre priset med det som faktiskt avgör om resenärerna återvänder, men framför allt stannar: fler avgångar och högre tillförlitlighet. Att låta det tillfället passera vore ett misstag.

För att få ut all tillgänglig kapacitet i trafik kan det under en övergångsperiod krävas att vi gör avsteg från vissa delar av de krav som normalt ställs på fordonen, såsom drivmedel eller modell. Det är ett rimligt pris. Att trafiken räcker till och går att lita på väger tyngre än att varje fordon uppfyller varje specifikation under en period, så länge tryggheten säkerheten och tillgängligheten aldrig tummas på. Resenärernas bästa är målet, och då är en tillfällig pragmatism befogad.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige besluta följande:

1. Trafiknämnden uppdras att omgående inleda en dialog med trafikutövarna i syfte att möjliggöra utökat trafikutbud under årets andra halvår, samt säkerställa utbudsökningen i framtida drift,

2. Trafiknämnden uppdras att senast vid trafiknämndens sammanträde den 16 juni återkomma med en plan för hur trafikutbudet ska stärkas, samt

3. Trafiknämnden uppdras att ta fram en modell som ger årskorts- och 90-dagarsinnehavare en likvärdig fördel under perioden.

Region Stockholm

Liberalerna

SÄRSKILT UTTALANDE
2026-06-09

RS 2026–0610

Regionstyrelsen
Ärende 2

Tillfällig taxeförändring i kollektivtrafiken TN 2026–0495

Liberalerna välkomnar förslaget om att tillfälligt halvera priset på 30-dagarsbiljetter i kollektivtrafiken från och med den 1 juli till och med årsskiftet. Det är en viktig reform som Liberalerna har drivit igenom i regeringen och som nu kommer att göra stor skillnad för många hushåll i Stockholmsregionen.

För stockholmarna innebär förslaget att priset på SL:s 30-dagarsbiljett sänks från 1 060 kronor till 530 kronor. Det reducerade kortet sänks från 650 kronor till 325 kronor. I en tid då många hushåll har en ansträngd ekonomi är detta ett välkommet tillskott som kan innebära att många familjer får tusentals kronor mer kvar i plånboken fram till årsskiftet.

Den tillfälliga prissänkningen handlar dock inte enbart om att underlätta för hushållens ekonomi. Lägre biljettpriser gör kollektivtrafiken mer attraktiv och kan bidra till att fler väljer bussen, tunnelbanan, pendeltåget eller lokalbanan framför bilen. Det är positivt för både framkomligheten och miljön i regionen.

Trafikförvaltningen gör bedömningen att de reducerade biljettpriserna kommer att leda till ett ökat resande på cirka 10 procent under perioden. Det är en betydande ökning. Sedan pandemin har resandenivån i kollektivtrafiken inte återhämtat sig fullt ut, utan ligger på omkring 85 procent av nivåerna före pandemin. När det nu är möjligt att locka tillbaka resenärerna är det särskilt viktigt att kollektivtrafiken fungerar och att den upplevs som tillgänglig och pålitlig.

Det ställer krav på att vi är lösningsorienterade och kan agera snabbt. Lägre biljettpriser spelar ingen roll om resenärerna ändå blir kvar på hållplatsen eller perrongen för att kapaciteten inte räcker till. Eftersom både regeringen och trafikförvaltningen bedömer att prissänkningen kommer att leda till ett ökat resande behöver vi vara redo att utöka trafiken där behov uppstår. Det kan exempelvis handla om att sätta in ytterligare avgångar i busstrafiken, undvika att köra med korta tåg i pendeltågstrafiken eller vidta andra kapacitetshöjande åtgärder i kollektivtrafiken.

Trafikförvaltningen konstaterar att det i dagsläget inte går att förutse var och när resandet kommer att öka, samt att kapacitetsbrist kan uppstå i vissa delar av kollektivtrafiksystemet under högtrafik. Förvaltningen ska därför löpande se över och optimera trafikutbudet. Det är bra och nödvändigt.

Samtidigt måste vi ta höjd för att förstärkningar i trafiken inte alltid kan genomföras med kort varsel. Det gäller inte minst busstrafiken, där tillgången till fordon och förare påverkar möjligheten att snabbt utöka trafiken. Därför behöver trafikförvaltningen föra en nära dialog med trafikoperatörerna och vara beredd att vidta tillfälliga åtgärder för att öka kapaciteten. Det kan exempelvis handla om att, under en begränsad period, tillåta bussar som drivs med andra förnybara drivmedel i avtalsområden där trafiken annars ska köras med elbussar.

För Liberalerna är det självklart att elektrifieringen av busstrafiken ska fortsätta. Elbussar är utsläppsfria i drift och låter betydligt mycket mindre än andra bussar i fordonsflottan. Samtidigt får elektrifieringen inte bli ett hinder för att möta ett ökat resande här och nu. Om valet står mellan att inte kunna förstärka trafiken alls eller att under en begränsad period använda andra tillgängliga bussar, behöver resenärernas behov väga tyngre. Det viktiga är att kollektivtrafiken är kapacitetsstark och att resenärerna inte möts av fulla bussar.

Från politikens sida är det också viktigt att skapa långsiktiga förutsättningar för trafikoperatörerna. Ska trafiken kunna förstärkas krävs inte bara fordon, utan också mer personal. Därför behöver politiken vara redo att skjuta till resurser för att upprätthålla trafikutbudet även efter att den tillfälliga prissänkningen upphör. Trafikoperatörerna behöver framförhållning för att kunna anställa och utbilda den personal som krävs.

Regeringen har nu gjort sin del för att underlätta för hushållen och göra kollektivtrafiken till ett mer attraktivt alternativ. Nu måste regionen säkerställa att stockholmarna får ta del av lägre biljettpriser i tid och att kollektivtrafiken är rustad inför ett ökat resande.